

B"H

Likkutei Sichos Source Sheet

Volume 19 | Tu B'Av

א - ה

1) סיום מסכת תענית במשנה (כ"ו, ב'), ברייתא (ל"א, א') וגמרא

אָמַר רַבָּן שָׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל כַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב וּכְיוֹם הַכִּפּוּרִים, שֶׁבָּהֶן בְּנוֹת יְרוּשָׁלַיִם יוֹצְאוֹת בִּרְלֵי לָבָן שְׁאוּלִין — שֶׁלֹא לְבַיֵּישׁ אֶת מִי שֶׁאֵין לוֹ. כְּל הַכֵּלִים טְעוּנִין טְבִילָה.

The mishna cites a passage that concludes its discussion of the month of Av, as well as the entire tractate of *Ta'anit*, on a positive note. Rabban Shimon ben Gamliel said: There were no days as joyous for the Jewish people as the fifteenth of Av and as Yom Kippur, as on them the daughters of Jerusalem would go out in white clothes, which each woman borrowed from another. Why were they borrowed? They did this so as not to embarrass one who did not have her own white garments. All the garments that the women borrowed require immersion, as those who previously wore them might have been ritually impure.

וּבְנוֹת יְרוּשָׁלַיִם יוֹצְאוֹת וְחוֹלוֹת בַּכְּרָמִים. וּמָה הָיוּ אוֹמְרוֹת: בָּחוּר, שָׂא נָא עֵינֶיך וּרְאֵה מָה אַתָּה בּוֹרֵר לָךְ. אַל תִּתַּן עֵינֶיךְ בַּנּוֹי, תֵּן עֵינֶיךְ בַּמִּשְׁפָּחָה. ״שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת ה׳ הִיא תִתְהַלָּל״, וְאוֹמֵר: ״תְּנוּ לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ וִיהַלְלוּהָ בַשְׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ״.

And the daughters of Jerusalem would go out and dance in the vineyards. And what would they say? Young man, please lift up your eyes and see what you choose for yourself for a wife. Do not set your eyes toward beauty, but set your eyes toward a good family, as the verse states: "Grace is deceitful and beauty is vain, but a woman who fears the Lord, she shall be praised" (Proverbs 31:30), and it further says: "Give her the fruit of her hands, and let her works praise her in the gates" (Proverbs 31:31).

ַוְכֵן הוּא אוֹמֵר: ״צְאֶינָה וּרְאֶינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בָּעֲטָרָה שֶׁעִּטְּרָה לּוֹ אִמּו בְּיוֹם חֲתֻנָּתוֹ וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ״. ״בִּיוֹם חֲתֵנָּתוֹ״ — זֶה מַתַּן תּוֹרָה, ״וּבְיוֹם שִׂמְחַת לִבּוֹ״ — זֶה בִּנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, שֶׁיּבָנָה בִּמְתוּ הַיוֹ And similarly, it says in another verse: "Go forth, daughters of Zion, and gaze upon King Solomon, upon the crown with which his mother crowned him on the day of his wedding, and on the day of the gladness of his heart" (Song of Songs 3:11). This verse is explained as an allusion to special days: "On the day of his wedding"; this is the giving of the Torah through the second set of tablets on Yom Kippur. The name King Solomon in this context, which also means king of peace, is interpreted as a reference to God. "And on the day of the gladness of his heart"; this is the building of the Temple, may it be rebuilt speedily in our days....

מִיּוּחְסוֹת שֶׁבָּכֶּן הָיוּ אוֹמְרוֹת: בָּחוּר וְכוּ׳. תָּנוּ רַבָּנַן: יְפֵיפִיּוֹת שֶׁבָּכֶן מָה הָיוּ אוֹמְרוֹת — תְּנוּ עֵינֵיכֶם לַיּוֹפִי, שֶׁאֵין הָאשָׁה אֶלָא לְיוֹפִי. מְיוּחָסוֹת שֶׁבָּכֶן מָה הָיוּ אוֹמְרוֹת — תְּנוּ עֵינֵיכֶם לַמִּשְׁפָּחָה, לְפִי שֶׁאֵין הָאִשָּׁה אֶלָא לְבָנִים. מְכוּעִרוֹת שֶׁבָּכֶם מָה הָיוּ אוֹמְרוֹת — קְחוּ מִקַּחֲכֶם לְשׁוּם שָׁמַיִם, וּבִלְבַד שֶׁתְּעַטְרוּנוּ בִזְהוּבִים.

It is taught that those women of distinguished lineage among them would say: Young man, please lift up your eyes and see what you choose for a wife. The Sages taught this practice in greater detail in a *baraita*: What would the beautiful women among them say? Set your eyes toward beauty, as a wife is only for her beauty. What would those of distinguished lineage among them say? Set your eyes toward family, as a wife is only for children, and the children of a wife from a distinguished family will inherit her lineage. What would the ugly ones among them say? Acquire your purchase for the sake of Heaven, provided that you adorn us with golden jewelry after our marriage to beautify us.

אָמַר עוּדָּא בִּירָאָה, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: עָתִיד הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךָ הוּא לַעֲשׂוֹת מָחוֹל לְצַדִּיקִים, וְהוּא יוֹשֵׁב בֵּינֵיהֶם בְּגַן עֵדֶן, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מַרְאָה בְּאֶצְבָּעוֹ, שֶׁנָּאֱמַר: ״וָאׂמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קוּינוּ לו וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ״.

The tractate concludes with a statement related to the topic of dancing. Ulla of the city of Bira'a said that Rabbi Elazar said: In the future, in the end of days, the Holy One, Blessed be He, will arrange a dance of the righteous, and He will be sitting among them in the Garden of Eden, and each and every one of the righteous will point to God with his finger, as it is stated: "And it shall be said on that day: Behold, this is our God, for whom we waited, that He might save us. This is the Lord; for whom we waited. We will be glad and rejoice in His salvation" (Isaiah 25:9). God will be revealed, so that every righteous individual will be able to say: This is our God, as though they were pointing at Him with a finger.

2) הרמב"ם בהקדמתו לפירוש המשניות ד"ה אחרי כן

אחר כן ראה להסתפק משמות המקובלים על הקרובים אליו משמעון הצדיק והיו דבריו במשנה דבר קצר וכולל ענינים רבים והיה הכל מבואר לו לחדוד שכלו אבל למי שהוא פחות ממנו הענין ההוא עמוק בעיניו שהחכמים הקדומים לא היו מחברים אלא לנפשותם. Afterwards, he saw [fit] to suffice with the names of those that received [the tradition] of those close [in time] to him, [starting] from Shimon the Righteous. And his words in the Mishnah were terse words that included many matters. And it was all lucid to him, due to the sharpness of his intellect – though for someone less than him, the content is complex in his eyes – as the early sages would only write for themselves.

לפיכך ראה אחד מתלמידיו והוא רבי חייא לחבר ספר וללכת בו אחר רבו ולבאר מה שנשתבש מדברי רבו והיא התוספתא וענינו לבאר המשנה ותוספתא אפשר להוציא טעמה מהמשנה אחר יגיעה רבה והוא הוציאם ללמדנו היאך נוליד ונוציא ענינים מן המשנה. וכן עשה רבי אושעיא.

Therefore, one of his students saw [fit] – and that is Rabbi Chiya – to compose a book and to follow after his teacher in it, and to explain what had become garbled in the words of his teacher. And that is the Tosefta, and its purpose is to elucidate the Mishnah. And it is possible to extrapolate the Tosefta's explanation from the Mishnah [itself] after great exertion, but he extrapolated them to teach us how to engender and bring out matters from the Mishnah. And so [too] did Rabbi Oshaya.

ורב חבר ברייתא והיא ספרא וספרי ורבים זולתם כמו שאמרו כי אתא רבי פלוני אתא ואייתי מתניתא בידיה.

And Rav composed the Bereita – and it is Sifra and Sifrei. And [also] many others [did the same]; like they said, "When Rabbi x came, he brought a teaching in his hand."

3) רש"י

מראה באצבעו – ואומר זה ה' קוינו לו ויושיענו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו:

4) תוספות

כל אחד ואחד מראה הקדוש ברוך הוא באצבעו שנאמר הנה אלהינו זה קוינו לו וגו' נגילה ונשמחה בישועתו:

L

5) עין יעקב סוף תענית

ַעֲשִׁירוֹת שֶׁבָּהֶן אוֹמְרוֹת: תְּנוּ עֵינֵיכֶם בְּבַעֲלֵי מָמוֹן.

6) משלי ל"א, י"ב ואילך

:גְּמַלַּתְהוּ טַוֹב וְלֹא־רֶע כּֿל יְמֵי חֵיֶּיהָ

She requites him with good and not with evil all the days of her life.

דְּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתָּים וַׁתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ:

She seeks wool and flax, and she works it with the will of her hands.

זַמְמָה שֻׂדָה וַתִּקָחֵהוּ מִפְּרִי כַּׁפֶּיהָ נָטְעָה (כתיב נטע) כָּרָם:

She contemplates a field and purchases it; from the fruit of her hands she plants a vineyard.

ָשֶׁקֶר הַחֵן וְהָבֶל הַיִּפִי אָשָׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל:

:Charm is false and beauty is futile; a God-fearing woman is to be praised.

ַתְּנוּ־לָה מִפְּ<u>ר</u>ִי יֶדֵיהָ וִיהַלְלָוּהָ בַשְׁעָרִים מַעֲשָׂיהָ:

Give her of the fruit of her hands, and her deeds will praise her in the gates.

7

7) ישעיה מ', כ"ו

שְׂאוּ־מָרוֹם עֵינֵיכֶם וּרְאוּ מִי־בָרָא אֵׁלֶה הַמּוֹצִיא בְמִסְפָּר צְבָאֶם לְכֵלֶם בְּשֵׁם יִקְרָא מֵרְב אוֹנִים וְאַמִּיץ כּֿחַ אָישׁ לָא נֶעְדֶר:

Lift up your eyes on high and see, who created these, who takes out their host by number; all of them He calls by name; because of His great might and because He is strong in power, no one is missing.

8) מצודת דוד לעמוס ג', א'

על כל המשפחה. כפל הדבר במ״ש כי לשון משפחה יאמר על כל העם וכן ואם משפחת מצרים (זכריה יד):

Π

9) ירמיה ב', י"ט

ִתְּיַסְרֵך רֶעָתֵׁך וּמְשֵׁבוֹתַיִּךָ תְּוֹכָחֵׁך וּדְעֵי וּרְאִ^י כִּי־רַע וָמֶׁר עָזְבֵך אֶת־יְהוֶה אֱלֹהֵיִך וְאָׁא פַחְדָתִי אֵלַיִך נְאֵם־אֲדֹנָי יֶהוֻה צְבָאְוֹת:

Your evil will chastise you, and your backslidings will reprove you, and you shall know and see that your forsaking the Lord your God is evil and bitter, and fear of Me was not upon you, says the Lord God of Hosts.

ט

10) רש"י למשנתינו

במלך שלמה – במלך שהשלום שלו:

11) סנהדרין ל"ח, א'

תניא היה רבי מאיר אומר בשלשה דברים אדם משתנה מחבירו בקול במראה ובדעת בקול ובמראה משום ערוה ובדעת מפני הגזלנין והחמסנין

It is taught in a *baraita*: Rabbi Meir would say: One person is different from another in three ways: In voice, in appearance, and in thought. The differences in voice and appearance are due to a woman forbidden to him, so that people will not exchange spouses one with another. And the differences in thought are due to the robbers and those who take by force that which is

not theirs, as, if everyone thought in a similar way, criminals could take advantage of others because they would understand where they keep their valuables.

י"א

12) רבינו בחיי תרומה כ"ה, ל"א

כפתור תפוח עגול בולט ויוצא סביב הקנה האמצעי מן המנורה הכפתור כנגד עולם המלאכים שהם מתענגים מזיו השכינה בתענוג שאין לו סוף ותכלית וזהו כפתור שהוא עגול כי העגול אין לו ראש וסוף, ועל תענוג הזה רמזו רז"ל חכמי האמת במדרשם עתיד הקב"ה לעשות מחול לצדיקים לעתיד לבא וכבודו ביניהם כי המחול הוא עגול ואין לו ראש וסוף ולכך המשיל תענוג הנפשות שאין לו סוף למחול שאין לו סוף.

The "knob" was like a round apple which protruded from the centre shaft in every direction. The "knob" symbolized the world of the angels who are basking in the radiation of the Shechinah's brilliance in uninterrupted delight. The roundness of the "apple" symbolized the idea that something was never ending, everlasting. Our sages in Taanit 31 alluded to this delight when they said: "in the future G'd is going to make a 'circle' for the righteous and His glory will be amongst them." The word used by the sages is something round which has no beginning and no end. This is the reason spiritual delights are always described in such terms to remind us that they are something enduring, something permanent.

'13) בבא בתרא ע"ה, א

עָשָׁן בַּחוּפָּה לָמָה אָמַר רַבִּי חֲנִינָא שֶׁפָּל מִי שֶׁעֵינִיו צָרוֹת בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים בָּעוֹלָם הַזֶּה מִתְמַלְאוֹת עֵינָיו עָשָׁן לָעוֹלָם הַבָּא וְאֵשׁ בַּחוּפָּה לָמָה אָמַר רַבִּי חֲנִינָא מְלַמֵּד שֶׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד נִכְוֶה מֵחוּפָּתוֹ שֶׁל חֲבֵירוֹ אוי לָהּ לְאוֹתָהּ בּוּשָׁה אוי לָהּ לְאוֹתָהּ כְּלִימָה

The Gemara asks a question with regard to the above verse: Why should there be smoke in a canopy? Rabbi Hanina said: It is because anyone whose eyes are narrow, i.e., is stingy, toward Torah scholars in this world, his eyes fill with smoke in the World-to-Come. And why should there be fire in a canopy? Rabbi Hanina said: This teaches that each and every one is burned from embarrassment at the size of the canopy of the other, and says: Woe for this embarrassment, woe for this disgrace, that I did not merit a canopy as large as his.
